

Naše noviny

Bílá Lhota • Červená Lhota • Hrabí • Hradečná • Měník • Pateřín • Řimice

LÉTO 2022 • ROČNÍK 18 • ČÍSLO 72 • VYDÁVÁ OBEC BÍLÁ LHOTA • E-MAIL: OBEC@BILALHOTA.CZ

Periodický tisk obce Bílá Lhota

10. června

Čtvrtletník

za období 1. 4. 2022 – 30. 6. 2022

Crháková Zdenka, Bílá Lhota	Klementová Marie, Řimice
Vildnerová Marta, Měník	Bucáková Dana, Hrabí
Žváček Jiří, Řimice	Vaňková Eva, Pateřín
Aleš Pavel, Řimice	Vytřísal Josef, Bílá Lhota
Vysoudil Ladislav, Hrabí	Nevrlý Emanuel, Řimice
Zapletalová Jiřina, Červená Lhota	Nevěřilová Marie, Hrabí
Vlček Josef, Řimice	Mutlová Olga, Řimice
Trenk Vincenc, Pateřín	Balatková Jana, Červená Lhota
Průchová Jitka, Červená Lhota	

**Jubilantům ze srdce gratulujeme a přejeme hodně zdraví,
pohody a optimismu do dalších let.**

Uitání nových občávků

Dne 5. 6. 2022 se v Arboretu Bílá Lhota uskutečnilo vítání nových občávků. Starosta Jan Balcárek jménem obce přivítal nové občánky obce a popřál jak dětem, tak jejich rodičům šťastný a spokojený život plný lásky, úcty, tolerance a vzájemného pochopení. Rodiče pro děti obdrželi malý dárek. Slavnostní přivítání zpestřily děti MŠ Bílá Lhota, které vystoupily s pásmem krásných písní a básní, za což jim touto cestou děkujeme.

Mezi občánky byli přivítáni:

ANDREA FILÍPKOVÁ
TEREZA WEIDINGEROVÁ
MATTEO ŠANDA
ANETA HOVANCOVÁ
KARIN MARTINKOVÁ
MÍRA SKŘEBSKÝ

VOJTĚCH JANŮ
JUSTÝNA LEXMAULOVÁ
JONÁŠ NEVRLÝ
VANESA KUBIZNOVÁ
NATÁLIE OTAVOVÁ
DANIEL KUČMÍN

ZŠ Bílá Lhota na konci školního roku 2021/2022

Léto se již hlásí v plné síle a naši žáci neklidně poposedávají v lavicích. Před námi jsou poslední prověrky a zkoušení, ale ty se perou se školními výlety, koncem školního roku a letními prázdninami. Je však třeba dokončit rozdělanou práci a pomalu se připravit na příští školní rok.

V uplynulých měsících proběhly přijímací zkoušky na střední školy, zúčastnili jsme se soutěží a olympiád a věnovali se různým formám výuky.

Po dvou letech, kdy proběhl zápis do I. třídy pouze elektronicky, jsme opět mohli přivítat naše budoucí prvňáčky osobně ve škole. K zápisu se dostavilo 22 předškoláků, z nichž 16 bylo přijato k základnímu vzdělávání a nastoupí tedy v září do I. třídy naší školy. Věříme, že si budou svoji školní docházku náležitě užívat a všem se jim bude dařit.

Byli jsme opět úspěšní v žádosti projektu Erasmus, ale o tom je samostatný článek. Touto cestou bych chtěl poděkovat p.u. Janě Hlavinkové, která celý projekt vytváří a má hlavní podíl na jeho realizaci.

Ve škole se však pouze neučíme, ale účastníme se také různých vzdělávacích, preventivních a dalších akcí. Jak jsem již psal, probíhají školní výlety. Prvňáci a druháci již mají svou návštěvu centra Toboga v Brně a Zoo ve Vyškově za sebou. Stejně tak naši devátáci, kteří zvládli exkurzi do Prahy a školní výlet na Podě-

brady u Olomouce. VI., VII, a VIII. třída pak jedou společně do Velkého světa techniky do Ostravy a nakonec třetáci, čtvrtáci a pátáci navštíví Dinopark a ZOO Vyškov.

V dubnu a květnu jsme realizovali ekologické aktivity ke Dni Země, kdy jsme také uspořádali tradiční sběr železného šrotu, z něhož neznedbatelný výtěžek putuje pro potřeby SRPŠ.

Čtvrtáci a pátáci přespali ve škole při literární akci Noc s Andersenem. Žáci I. – IV. třídy navštívili Dopravní hřiště v Mohelnici, naši nejmenší prvňáci a druháci pak pohádku Ferda mravenec v olomouckém Metropolu. Šestá a sedmá třída absolvovala vzdělávací program Les okem vědce v ekologickém centru Sluňákov, osmáky pak čeká Barokní Olomouc.

Dále jsme uspořádali celoškolské recitační soutěž a probíhá taky dopravní soutěž Mladý cyklista. Prvňáci se chystají na Pasování čtenářů a my všichni postupně míříme k ukončení školního roku. Než jsme se nadáli, 10 měsíců uteklo jako voda a děti čekají letní prázdniny.

Proto bych vám všem chtěl na závěr mého příspěvku popřát příjemné léto a příjemnou dovolenou.

Za kolektiv zaměstnanců ZŠ Bílá Lhota: Radek Pospíšil

PROJEKT ERASMUS OPĚT NA ZŠ

V květnu letošního roku jsme obdrželi skvělou zprávu – po dvouleté pauze bude opět probíhat na naší škole mezinárodní projekt Erasmus + ! V rámci akreditace jsme na základě žádosti získali od národní agentury DZS pro evropské vzdělávací programy grant na skupinové mobility žáků, stínování učitelů na zahraničních školách, na kurzy a odborná školení.

Cílem projektu, jehož realizace je podpořena grantem přes 30 tisíc €, je zlepšit osvojování si znalostí cizích jazyků, lépe motivovat žáky k učení, rozšíření možností komunikace a v neposlední řadě i zlepšení kvality výuky. Finanční podpora bude využita zejména na mobility osob ve školním vzdělávání a k uhrazení veškerých aktivit týkajících se projektu. V projektovém období – od 1. června 2022 do 31. srpna 2023 budeme realizovat opět zahraniční pobyty žáků a učitelů s návštěvami partnerských škol z minulého projektu (Francie, Německo, Slovensko), učitelé mají možnost „stínovat“ výuku na evropských školách, kde budou mít možnost poznat školské systémy partnerských zemí, mohou vzájemně sdílet své profesní zkušenosti, metody a formy práce a své poznatky následně aplikovat ve výuce.

Příští školní rok bude tedy ve znamení cestování a vzdělávání se, nejen žáků, ale i učitelů. Domnívám se, že je to pro naši školu nejen pocta a prestižní záležitost, ale zároveň i výzva. Čeká nás totiž hodně práce nad rámec našich pracovních povinností. Doufám, že i přes náročnost celého projektu po organizační stránce, přinese našim žákům a učitelům tento projekt mnoho pozitivního a obohatí je o spoustu zážitků, poznatků a netradiční výuku.

*Za ZŠ Hlavinková J.
koordinátor projektu*

CHOV PLEMENNÉ PARTHENAIS

LUKÁŠ ZAPLETAL

Hvozdečko 15
Bouzov

TEL: 734107175
EMAIL: FARMA.HVOZDECKO@SEZNAM.CZ

FARMA BYANICKA

SVĚTLONOŠ MORAVSKÉHO PODZEMÍ

(k 100. výročí narození Vladimíra Panoše *2. 7. 1922 – †7. 1. 2002)

Doc. RNDr. Vladimíra Panoše, CSc., který by se letos dožil jednoho sta let, právem řadíme u nás i v zahraničí k nejvýznamnějším osobnostem v oboru krasologie, geomorfologie a speleologie. Jeho systematický výzkum, který prováděl se svými spolupracovníky i na území obce Bílá Lhota, resp. na katastrálních územích jejích místních částí, přinesl v těchto oborech nejen nové a rozsáhlé objevy, ale také řadu překvapivých poznatků o charakteru a vývoji Severomoravského krasu.

Krasolog Vladimír Panoš mnohokrát sestupoval do temných hlubin Země vybaven jen nejnútnejšími jeskyňářskými prostředky. Obtížně a namáhavě prolézal úzkými puklinovými propastmi, těsnými plazivkami, zaplavenými průlezy anebo šterbinami plnými bláta a kamení. Ačkoliv jeho jeskyňářské průzkumné výpravy nevedly až do středu Země, jako cesty hrdinů dobrodružného románu Julesa Verna, dosáhly k neznámým úchvatným podzemním prostorám, jejichž velkolepou přírodní krásu dnes obdivují davы českých i zahraničních turistů. Dómy plné krápníků, krasových baldachýnů, rozmanitých brček, sintrových bubnů, kaskád, záclon a vodopádů, výzdobných koralitů či vzácných jeskynních perel se staly předmětem jeho badatelského zájmu. Za jeden z jeho největších objevů pak můžeme považovat **Jeskyně Míru v Jaroříčských jeskyních**, které patří mezi nejkrásnější v České republice.

Jelikož není v kapacitních možnostech bělohotského zpravodaje obsáhnout v tomto vydání veškerou Panošovu práci, kterou ostatně případní zájemci mohou najít v jeho odborné literatuře, omezím se jen na výzkum tohoto vědce, kterým zasahoval do území obce **Bílá Lhota**. V tomto členitém území, jež se nachází na rozhraní **Bouzovské vrchoviny** a **Litovelského Pomoraví** Panoš navštěvoval oblasti s krasovými zjevy, které se staly předmětem jeho výzkumu a studia. Největší rozruch vzbudil u místního obyvatelstva svými kolorickými experimenty.

Před více jak šedesátí lety v červnu roku 1959 provedl barvicí pokus na části potoka, jenž se nachází v úseku mezi soutokem **Hradečky s Rachavkou** u Robinsona a silničním mostem, v jehož těsné blízkosti stojí jednak známá přírodní památka **Geologické varhany**, jednak již desátým rokem pomník Vojtěcha Jakší. Potřeba provést barvicí zkoušku na těchto vodotečích pramenila z nutnosti zjišťování zásob cementářských surovin v kraji pro národní podnik Geologický průzkum a v potřebě zmapovat podzemní vodní cesty pod vrchem **Třesín**. Barvicí zkouška vycházela ze zjištění, že šterkové dno řečiště spojených potoků Rachavky a Hradečky před zmíněným silničním mostem je při úpatí Třesína, zvaného **Velký Třesín**, prostoupeno ponory, v nichž se povrchový tok těchto vodotečí v úseku dlouhém asi 400 m ztrácí do podzemí. Všímavý pozorovatel může i dnes postřehnout, že za normálních vodních stavů je koryto potoka Hradečka od mostu směrem k **Hradečné** pod **Měrotínem** až do **Mladče**, kde vyúsťuje pod zdejší autobusovou zastávkou do umělé větve přírodního jižního ramene **Moravy - Mlýnského potoka**, zcela suché.

Oblast ponorů, v nichž voda Hradečky a Rachavky padá do přírodních hltačů, leží asi 14 m výše nežli **Řimické vyvěračky**, proto se Panoš mohl domnívat, že tyto prameny pod Třesínem dotují zmíněné drobné vodoteče, jejichž voda se ztrácí do podzemí. Prokázat takové propojení se rozhodl definitivně před více jak 60 lety, a to vylitím barvicí látky do předmětných potoků a sledováním míst, kde předpokládal, že bude vyplavena. Jezírka na dně **Jezerní Jeskyně** v mladečském komplexu do svého barvicího pokusu zařadil taktéž, neboť nezastával názor svých předchůdců, kteří tvrdili, že voda v těchto jezírkách do nich proudí z řeky Moravy puklinami vápenců. Starší badatelé totiž soudili, že ponorné vody Rachavky a Hradečky nemohou proniknout napříč Třesínem, aby tak napájely Řimické vyvěračky a jezírka v **Mladečských jeskyních**, protože vápencovou krou, kterou je Třesín tvo-

řen, probíhá příkře několik zapadajících pruhů vodě nepropustných ložisek břidlic. Stálost a vydatnost vyvěraček vysvětlovali existencí velkých podzemních jezer – zásobáren dešťové vody v nitru Třesína.

Panošova vědecká skupina provedla barvicí experiment tak, že vykopala v korytě spojených potoků Rachavky a Hradečky před silničním mostem šachtu hlubokou asi 1,5 m a dne 12. června 1959 do ní vylila připravený barvicí roztok čistého fluoresceinu a methanol. Barvicí roztok se samozřejmě postupně ztrácel společně s vodami potoků do podzemí, až se asi za tři a půl hodiny vplavil do podzemí zcela. Během pokusu bylo koryto Hradečky mezi měrotínskou vápenkou a Mladčí úplně suché. Po nějaké době na určených pozorovacích stanovištích ukázaly postupně odebírané vzorky vody výsledky, které jasně přisvědčily Panošovu názoru, že podzemní prostory pod Třesínem jsou vodě z Rachavky a Hradečky propustné, neboť hlavní i jeden z vedlejších pramenů Řimických vyvěraček obsahovaly experimentální barvivo v poměrně značné koncentraci, které tam doputovalo za dva dny po zahájení pokusu, ba dokonce se do nich vyplavovalo ještě dalších sedm dní. Taktéž jezírka na dně Jezerní jeskyně obsahovala šest dní od zahájení barvicí zkoušky fluorescein. Voda s barvivem se tak prokazatelně propadla do podzemí masívu Třesína a skrz krasové prameny Řimických vyvěraček doputovala až do údolí řeky Moravy; částečně se objevila i v nejnižších místech Mladečských jeskyní. Z dalších výsledků pokusu pak Vladimír Panoš přijal názor, že v nitru Třesína se nacházejí další dosud neznámé jeskyně, kterými voda z Rachavky a Hradečky nejen protéká, ale podílela se i na jejich vzniku, a dále že tyto jeskyně nějakým způsobem souvisejí i s mladečským jeskynním systémem. Tento předpoklad byl navíc potvrzen i plně prakticky, když 26. června 1959 průzkumníci pronikli štolou z údolí Rachavky do dosud neobjeveného jeskynního systému, jenž byl tvořen dómovitými prostorami a jiné podzemní útvary – tyto jeskyně byly téměř bez výzdoby.

Další barvicí pokus naplánoval Vladimír Panoš na srpen téhož roku na potoce **Špraňek** pod **Javoříčkem**, neboť i ten se propadá do podzemí. Toho času se jednalo o největší akci, která byla v oboru krasové hydrografie v českých zemích provedena, neboť odběrová stanoviště vody byla rozeseta po celém okolí. Ze stanovišť na katastru obce Bílá Lhota se voda odebírala nejen z Rachavky nad soutokem s Hradečkou a z pramenů Řimických vyvěraček, ale i z potoka **Hrabůvka** v **Měníku** (obecní rybníček). Byl to pokus, jenž přinesl hodnotné a v mnohém ohledu i překvapující výsledky o podzemí pod **Bouzovskou vrchovinou**. Stopy barviva ze Špraňku se totiž objevily osmý den po zahájení pokusu v potoce Rachavka nad soutokem s Hradečkou, a to náhle ve vysoké koncentraci. Panoš ve svých studiích vypočítává, že voda ze Špraňku vyvěrá do Rachavky někde v okolí **Pateřína**, pravděpodobně na severovýchodním zlomovém svahu pateřínské kotliny. Do hlavního pramene Řimických vyvěraček doputovalo barvivo taktéž, a překvapivě i do drobného potůčku Hrabůvky, jehož koryto začíná pod vsí **Hrabí**. Vzorky vody odebírané v tomto potoce byly na barvivo pozitivní již jeden den po jeho vylití do Špraňku, a to v nejvyšší a trvalé koncentraci. Ještě i dvanáctý den byla koncentrace barviva v Hrabůvce v Měníku dost vysoká. Dokonce i po ukončení pozorování z důvodu nedostatku pozorovatelů se v tomto drobném potoce vyskytovala zeleně zbarvená voda. Chod detekční látky v Hrabůvce s průchodem barviva v Řimických vyvěračkách dokazuje, že zdrojnice Hrabůvky jsou v přímém spojení s podzemními cestami špraňeckých krasových vod směřujících k Řimickým vyvěračkám a k Třesínu, neboli že spolu s Hrabůvkou jsou tyto prameny nejintenzivnějšími, bezpečně zjištěnými vývěry podzemních krasových vod z javoříčské oblasti, která je odtud vzdálená vzdušnou čarou asi 9 km.

S oporou o své barvící pokusy tak uzavřel, že podzemní prostory pod vrchy Špraněk, Rachava a Třesín jsou propojeny vodními kanály, a že si voda z krasového potůčku Špraňku, která vytvořila velkolepé Javoříčské jeskyně, proklesla cestu nejen pod Bouzovskou vrchovinou k nenápadným vodotečím Rachavka a Hradečka, k Mladečským jeskyním a k Řimickým vyvěračkám, ale pod řekou Moravou doputovala i do studánky **Svatá voda u Litovle**. Odhalil tak, že podzemí pod zdejší krajem je daleko rozsáhlejší, než se předpokládalo, a že ještě zdaleka nevydalo všechna svá tajemství a půvab.

Hodnotit další rozsáhlou činnost Vladimíra Panoše, jež spočívala v jeho literárním díle, stovkách jeho prací z oboru krasové morfologie, teoretické speleologie, geneze krasu a jeskyní, které byly a jsou citovány u nás i v zahraničí, by přesáhlo jednak moje možnosti, a jednak rozsah těchto novin, proto zde připomenu jen výběr z jeho tvorby, kterou cílil spíše k široké čtenářské veřejnosti než k úzkému okruhu odborníků. V 50. a 60. letech minulého století se totiž prostřednictvím svých turistických průvodců zapsal do podvědomí českých výletníků, jejichž kroky směřovaly například do pohoří **Hrubého a Nížkého Jeseníku**.

Ačkoliv sám poznamenává, že není pera, které by mohlo vypsat všechnu nádheru zimní krajiny kolem horských obrů **Králíckého Sněžníku a Pradědu**, a že není dost slov, která by dovedla věrně vypodobnit širé svahy Jeseníků plné nejen letního slunce, ale i náechraného prachového sněhu, odhodlává se přesto s jistotou dávkou strážlivosti do tvorby turistických průvodců „*Jeseníky v zimě*“ a „*Jeseníky v létě*“. Navazuje jimi na celou plejádu podobných historických horských průvodců a bedekrů po Jeseníkách, které byly vydávány do r. 1945, a jimž se přehledně a excelentně v roce 2019 věnoval český historik Jiří Glonek ve své knize „*Na Jeseníky!*“. Do těchto Panošových průvodců, které vyšly v roce 1955, je sice vtisknuta politická atmosféra doby, v níž vznikly, to ale nikterak neubírá na jejich svědomitém a sofistikovaném zpracování. Popisuje v nich několik značených tras, hřebenových cest, lyžařských sjezdů, železničních tratí, turisticky důležitých silnic, autokarových, motoristických a cyklistických výletů a pěje chvalozpěvy nejen na krásu horských oblastí naší vlasti, ale i na jejich přírodní bohatství hodné obdivu zvědavých turistů. Panoš je vybízí nejen k aktivnímu pěstování turistiky a sportu na svazích a hřebenech těchto moravských hor, ale i k návštěvě jeho podzemních hlubin a překrásných jeskyní **Jesenického krasu**. Ve stejném roce totiž vychází další skromná upoutávka na severomoravské pohoří pro českého turistu s názvem „*Jesenický kras a přírodní park*“. Tentokrát upozorňuje na krasové zjevy – rozsáhlé i drobné jeskyně, ponory, závrtky, škrapy, vyvěračky a jiné. **Jeskyňě Na Pomezí**, nyní největší zpřístupněný jeskynní systém v České republice, představuje jako perlu Vysokého Jeseníku.

Vzhůru na cestu kouzelným podsvětím **Olomouckého kraje** se vydávali nadšení výletníci mající potřebu jednak naučit se číst ve věčné knize přírody, jednak znát její tajemství, a jednak rozumět všemu, co souvisí se vznikem a osudy naší země. Pro takové výlety se turisté mohli po roce 1955 vybavit poučnou Panošovou brožurou „*Jeskyňě severomoravského krasu*“, v níž přírodním památkám a zvláštnostem podzemí přidává přívlastek – pravá pokladnice Moravy. Zde již neopomínají ani krasové zjevy **bělohotska** – ukazují na existenci římských vyvěraček a tisícových puklin a trhlin, které porušují původně celistvé vápence, v nichž se rychle do podzemí ztrácí jednak voda z povrchu, jednak celé potoky. Do takových přírodních hltačů se propadá známý **Kovářovský potok v Rachavách**, pod **Olešnicí** vyvěrající potůček Rachavka a vodoteč Hradečka pramenící v trati **Trávníky u Slavětína**. Dále upozorňuje na útvary, jež jsou spojeny s těmito ponornými krasovými toky, neboť ty vytvářejí zvláštní typy krasových údolí – slepá a poloslepá. Panoš píše: „*Slepé údolí má sice po celé délce tvar normálního údolí, avšak náhle končí vysokou příkrou stěnou nebo polokruhovitým skalním závěrem a při jeho úpatí se krasový tok propadá do podzemí. Za tímto závěrem zvaným slepá stěna již*

údolí na povrchu nepokračuje. V našich krasových územích existuje údolí poloslepé, jež je nejtypičtěji vyvinuto v Rachavách mezi Olešnicí a Kovářovem v povodí Kovářovského potoka. Závěrová stěna je tu nízká a za ní pokračuje opuštěné původní údolí dále, ovšem ve vyšší poloze. Je však suché, protože Kovářovský potok se pod slepou stěnou propadá do podzemních dutin. Jiným příkladem poloslepého údolí v našem území je i údolí Hradečky v Mladečském krasu. Část údolí od ponorů, které leží v blízkosti silnice, probíhající u mladečské vápenky, bývá většinou roku úplně suché, protože veškerá voda potoka mizí v podzemí. Pouze při vodních přívalech přestupuje vzdušná voda nízkou poloslepou stěnu a teče původním údolím.“ V jiných částech průvodce se autor věnuje mohutným **skalám Rachav**, zde přítomným závrtovým polím, monumentální vápencové kře Třesín a jeho srázným skaliskům, ba dokonce připomíná i zbojnickou legendu spjatou se známou **Bočkovou dírou**. Podtrhuje tak, že četná místa bělohotského katastru mají romantický krasový ráz, což ostatně zmínil již ve své starší práci „*Javoříčko – moravské Lidice*“.

Vladimír Panoš byl uznávaným znalcem nejen moravského podzemí, ale i příznivcem významných moravských památek, o čemž svědčí jeho další díla: *Mladeč – jeskyňě pračlověka* (1952), *Javoříčský kras a rezervace Špránek* (1953), *Hranický kras a rezervace Hůrka* (1953), *Hrad Úsov a lesnicko – lovecké muzeum* (1955), *Rytiřský hrad Bouzov* (1955), *Moravský kras* (1961), *Helfštejn, státní hrad a památky v okolí* (1961), *Soubor 12 pohlednic jeskyně Balcarika* (1966), *Blanensko* (1967), *Moravský kras* (obrazový průvodce, 1992), aj.

Zájemce o Panošovy studie týkající se katastru obce Bílá Lhota lze odkázat na jeho odborné práce s názvy: *Ponorný Kovářovský potok* v časopise *Československý kras* (1956), *Výsledky koloračních experimentů a pozorování krasových vod v Severomoravském kraji* ve Sborníku Vlastivědného muzea v Olomouci (V/1965).

O Panošovo dílo, které zanechal jednak ve svých publikacích, článcích či studiích, a jednak ve svých objevech, se opírají i současní speleologové, čehož je nezvratným důkazem nová monografie Petra Zajíčka z předloňského roku *Krasové oblasti střední a severní Moravy a Slezska*, která připomíná jeho příspěvek k pozoruhodným dějinám objevů podzemního světa.

Pozoruhodné je však i Panošovo mládí – vojenské angažmá, které jeho výše popsané vědecké práci předcházelo. Jako poručík pěchoty byl se svým praporem z **Hradce Králové** ve druhé polovině roku 1943 nasazen v severní **Itálii**, kde s celou svojí rotou dne 9. července 1944 v oblasti **Premosselo** přeběhl k italským partyzánům. Až do konce července 1944 působil jako velitel československé skupiny při partyzánské divizi 1. Dassalto Garibaldi v oblasti Vale d' Osola v **Piemontu**. Pod Panošovým vedením zde vznikla partyzánská rota o třech čtách. Dne 25. července 1944 byl poručík Panoš vyslán jako kurýr do švýcarského **Locarna** s úkolem, aby zde vešel ve styk se zastupitelskými úřady **Sovětského svazu**. Ty měl požádat o pomoc pro partyzánské jednotky v podobě potravin a střeliva. Po přechodu hranic byl však zatčen policií a až do října zadržován v internačním táboře ve **Wittebachu** poblíž Saint Galenu. Koncem října byl společně s dalšími zběhy od 6. praporu vládního vojska vyslán přes **Marseille, Neapol a Gibraltar** k československému zahraničnímu vojsku do **Velké Británie**, 2. prosince 1944 dorazil do skotského přístavu **Greenock**. Byl přemístěn k letectvu a přijat do RAF. Zde začal působit jako navigační frekventant, absolvoval kurz pro navigátory v navigační škole RAF. V té době rovněž ve volném čase začal externě studovat obor meteorologie a klimatologie na univerzitě v **Cambridge**. Do vlasti se vrátil 18. srpna 1945, nejprve působil jako tlumočnický v československé vojenské mise v **Berlíně a Hamburku**, později se stal příslušníkem leteckého dopravního oddílu, kde působil do března 1946. V květnu byl zařazen do Letecké přípravné školy ve **Šternberku** a v červnu byl jako pilot-frekventant přemístěn do pilotní školy v Leteckém učilišti **Prostějov**. S letounem Avia

C-2 v oblasti **Vyškova** havaroval, utrpěl zlomeniny obou nohou, spodiny lebeční a levé očníce, včetně roztržení levé oční rohovky. V této souvislosti byl po vyléčení uznán neschopným jakékoliv služby ve vzduchu a na vlastní žádost byl přemístěn k československé vojenské povětrnostní službě u Leteckého náhradního pluku 2 v **Chrudimí**. Podobně jako většina tehdejších příslušníků západní skupiny zahraničního odboje byl 1. července 1949 propuštěn ze služebního poměru. Ještě před tím, v roce 1947 ve svých 25 letech, zahájil vysokoškolské studium oborů geografie, geologie, meteorologie a klimatologie na Přírodovědecké fakultě MU **Brno**, které dokončil v r. 1952. Po ukončení studií se začal věnovat fyzické geografii a zejména speleologickému a hydrologickému průzkumu. Od roku 1955 pracoval u družstva Severomoravský kras jako speleolog – výzkumník. Jím vedená badatelská skupina brněnského Geografického ústavu ČSAV objevila v roce 1959 systém Jeskyní Míru v Javoříčských jeskyních, jak je poznamenáno v úvodu tohoto článku. V této době stál rovněž u zrodu dětské speleoterapie – léčby dýchacích obtíží vlivem pobytu v jeskyních. Na žádost vlády **Kubánské republiky** řídil nejprve v letech 1964 a 1965 a potom v letech 1979-1980 speleologický průzkum tamních tropických krasů. V roce 1965 stál u zrodu Mezinárodní speleologické organizace při UNESCO a v období let 1968–1977 a dále 1981–1984 působil jako její místopředseda. Od r. 1978 byl rovněž předsedou

České speleologické společnosti. V září 1991 byl rozhodnutím Centrální rehabilitační komise federálního ministerstva obrany, společně s dalšími příslušníky československých leteckých jednotek ve Velké Británii, morálně rehabilitován, získal čestný titul Zasloužilý vojenský letec a byl povýšen do vojenské hodnosti plukovník ve výslužbě. Ministerstvem obrany ČSFR mu byl vrácen statut účastníka Národního boje za osvobození. V posledním roce svého života obdržel Cenu města Olomouce za celoživotní činnost v oblasti přírodních věd.

Nelehká životní cesta Vladimíra Panoše byla vyplněna obrovskou pílí, houževnatostí a činorodou prací. Jak vidno, kuráž mu nescházela. Bojovat jako velitel partyzánů proti nacistům, anebo zdolávat tajemné přírodní prostory moravského podzemí, jistě nebylo možné bez velké dávky odvahy. Česká speleologie má ve své historii zapsáno několik osobností, které výrazně posunuly bádání v krasu a jeskyních na světovou úroveň. Jistě se nedopustíme žádné nadsázky, když ke jménům tak zvučným jako byl např. Karel Absolon, moravský krasový badatel a velká postava evropské archeologie, přidáme i V. Panoše.

Památkou na krasologa Vladimíra Panoše na severní Moravě je nenápadný pomníček ve **Vojtěchově** v bývalé dětské ozdravně a **Panošův dóm**, jenž byl objeven v r. 1983 v podzemním komplexu Javoříčských jeskyní a po světlohoši moravského podzemí pojmenován.

Antonín Hampl

SDH Bílá Lhota

140 let založení sboru dobrovolných hasičů

POZVÁNKA

na oslavu založení Sboru dobrovolných hasičů Bílá Lhota

v sobotu 18. června 2022 na návsi v Bílé Lhotě

- Program:**
- 13:00 - Námětové cvičení sborů okrsku
 - 14:00 - Slavnostní zahájení, vyhodnocení NC
 - 14:20 - Loštická Veselka
 - 17:00 - Živá hudba
 - 20:00 - Losování tomobly
 - 21:00 - Ohňostroj
 - 22:00 - Ukončení

Během celého programu se můžete těšit na **bohaté občerstvení, požární techniku a atrakce pro děti.**

Zároveň bychom Vás chtěli požádat o malý sponzorský dar do tomboly.

Děkujeme

Pořadatelé SDH Bílá Lhota

SDH Řimice pořádá

www.rimice.cz

v sobotu 25. 6. 2022 **27. ročník**
Pochod pohádkovým lesem

Začátek ve 12 hodin na hřišti v Řimicích *
Bohaté občerstvení zajištěno

Na akci se podílejí:

Obecní úřad Bílá Lhota, ZD Haňovice

ŠKODA
Financial Services
Úvěr. Leasing. Pojištění. Mobilita.

auto **hlaváček**

LS Šternberk

ae **autoservis**
SERVIS DOUBRAVICE
AUTODIAGNÓZA PRO VAŠE AUTO

LESYČR

olomoucké
tvarůžky

* Návštěvníci budou vpuštěni na trať od 12 do 16 hodin

Výstavy a akce v Arboretu Bílá Lhota

6.6. - 2.7. 2022

výstava fotografií ZUŠ Miloslava Stibora v Olomouci s názvem LANDART

11.6. -12.6.2022

den otevřených zahrad - komentované prohlídky

19.6. 2022 v 15:00

koncert Karla Kahovce

3.7. - 31.8.2022

výstava Pavla Černoška s názvem Krajinou mého srdce

23.7. 2022 ve 21:00

letní kino

27.8. 2022 ve 20:30

letní kino

3.9. - 30.10. 2022

výstava designového skla Roberta Vlasáka s názvem Mikrosvětý

OBEC BÍLÁ LHOTA VE SPOLUPRÁCI S ARBORETEM BÍLÁ LHOTA

POŘÁDÁ

muzeum
VLASTIVÉDNÉ MUZEUM V OLOMOUCI

V NEDĚLI 19. 6. 2022 V 15:00 HOD.

V JÍZDÁRNĚ MÍSTNÍHO ARBORETA

KONCERT

KARLA KAHOVCE

VSTUPNÉ 100,- Kč

**ZA NEPŘÍZNVÉHO POČASÍ SE KONCERT USKUTEČNÍ
V KULTURNÍM DOMĚ BÍLÁ LHOTA**

SDH Pateřín a Stanice ochrany fauny Hluk, z.s.

Vás srdečně zve na

VIII.
DOSTAVENÍČKO
V PATEŘÍNĚ
16. 7. 2022

14 hod. Hubertus a hosté

country, folk, rock, bluegrass, pop, šanson,

Program:

14–15 hod.

Stanice ochrany fauny Hluk, Činnost záchranné stanice
Expozice živých zvířat

15–23 hod.

Hudební skupiny rozmanitých žánrů

Bohaté občerstvení zajištěno